

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldu>

Lvgdvni, 1585

De ordine dicendorum in hoc tractatu. Et de his quæ deberent mouere hominem ad diligentem custodiam linguæ. Pars I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46161)

tus in quo est iniuriās. Insanus enim est, sicut prius est ostēsum irrogata enim iniuria, ipsius est infania qui facit, vt dicit philosophus. Ideo cōpati debemus ei, potius quā irasci. ¶ Sextum remediū est, cōsideratio priorum defectuum. Facilius enim quis portat defectus alienos, quādo ipse suos nouit, quos oportet ab alijs portari. Vnde Prou. 19. Homo indigēs misericors est. Ideo aliqui defectibus aliorū ita de facili irascuntur, quia suos nō agnoscūt. Seneca: Regū animos induimus. Illi obliuisci suar infirmitatis alienę deseruiūt, quasi iniuriā acceperint. Aug. Irascaris seruo tuo ne peccet, irascere tibi ipsi ne tu pecces. ¶ Septimū remedium est, consideratio finis nostri, mortis scilicet, & eorū quę post mortem sequuntur. Vnde Eccle. 28. Memēto nouissimorum, & desine inimicari. Et subditur: Memento timorē Domini, & ne irascaris proximo. ¶ Octauum remedium est, cōsideratio propria impotētia. Multi sunt qui ideo iram seruāt contra proximū suum, quia reputant dedecus esse non vindicare se de eo qui eis iniuriatus est: qui attendere debent, q̄ necessitatem potestatem habent defendendi se à muscis & à pulicibus. Vnde August. Homo tibi conuicium dicit, & tumes, & iratus es pulicibus resiste vt dormias, &c.

TRACTATUS IX. de peccato Lingua.

De ordine dicendorum in hoc tractatu. Et de his quę deberent mouere hominem ad diligentem custodiam lingua. PARS I.

VLTIMO inter peccata dicendum est, de peccato lingua, quia istud peccatū remanet post alia peccata. Multi cauēt sibi ab alijs peccatis, qui nō cauēt à peccato linguę. Agemus autē de peccato linguę hoc modo. ¶ Primo agemus de custodia linguę in cōmuni. ¶ Secundo, enumerabimus diuersa peccata linguę, & de vnoquoq; eorū secundum ordinem prosequemur. ¶ Tertio verò tangemus de remedijs contra peccatum linguę. ¶ Multa verò sunt quę deberēt homines mouere ad diligentem custodiā linguę. ¶ Primū est, q̄ Dñs hominē in lingua honorauit p̄ ceteris creaturis. Nulli enim creature dedit Deus linguam materialē ad vsum loquētię, nisi homini: quod non paruum honor est, nec paruum beneficiū. Si verò nō credis beneficiū istud esse magnū, cogita si mutus es, quantū beneficiū paruum si redderetur tibi loquela. Plus enim amares hoc, quā si daretur tibi infinita pecunia. Vnde valde ingratus est homo qui Deo peccando inhonorat in membro illo, in quo Deus hominē pu-

ceteris creaturis honorauit. ¶ Secundum est hoc, quòd lingua quantū ad vsum loquelæ, organum est rationis: verbum verò nuntius est rationis, sicut dicit Aug. & in solis habētibus rationem inuenitur naturaliter. Vnde à ratione regi debet, & solū ad imperium rationis debet lingua exire ad actū loquelæ. Indecēs est, vt rationis nuntius sine ratione mittatur. Ex quo secundū Psal. Comparatus est iumentis insipientibus, & similis factus est illis, de iure posset ei à Deo auferri vsus loquelæ. Ad iumentū enim non pertinet loquela. ¶ Tertium est, q̄ aues quæ non receperunt tantum beneficium in lingua, quantū homo, nec aliquā mercedē à Deo expectant, pro vsu linguæ suæ laudant creatorē suum. Vnde multum potest Deus offendī, si homo ei in lingua contumeliam irrogat, ex quo cōgregatio auū eum laudat. ¶ Quartum est hoc, q̄ lingua est membrum valde nobile, & in quo multum indecens est omnis immūditia. Nulla etiā immunditia maior est immunditia peccati imò non reputatur corporalis immunditia comparatione ad peccatum. Vnde Math. 15. Non lotis manibus māducare, non coinquinat hominem. Diligenter ergo custodiēda est lingua, ne à peccato inquinetur: qui etiā non plus timet inquinare linguam suā peccato, quā cætera membra, porcus videtur potius quā homo. Porcus enim rostrū in lutū ponit sicut & pedē, nec magis parcat ori, quā pedi. Homo qui nō timet inquinare os suū peccato, velut canis macelli est, qui labia solet habere sanguinolentā. Abominabilis etiā hominibus potest esse & Deo: quia permittit in os suū intrare ea quæ immūdiora sunt muscis & pulicibus. Diabolū etiā permittit excreare sibi in gulā: Immunditia enim peccati spurū diaboli est. Potius tolerāda esset excreatio leprosi in ore, quā excreatio diaboli. Multū turpis est, qui diabolū, qui immūdissimus est, permittit nidificare in ore suo. ¶ Quintū quod deberet homines monere ad diligentē custodiam linguæ, est officium ad quod lingua deputata est. Est enim deputata ad orandū, & ad Deum laudandū, ad susceptionem corporis & sanguinis Christi, & ad proferenda verba sacra, quorū, quodlibet linguæ sanctitatē magnā requirit. Oratio magnam sanctitatē linguæ requirit: quia secundū Greg. cum indignus ad intercedendū mittitur, irati animus ad deteriora prouocatur. Vnde lingua quæ toties Deū offendit, nō de facili oratione exauditur. Laus etiā Dei similiter sanctitatē magnā requirit, quā nō est speciosa laus in ore peccatoris: vt dicitur Eccl. 15. Dominū etiā corpus quod in ore recipitur, sanctitatē magnam requirit: vnde

sicut multū peccaret, qui in calice vbi corpus Christi recipitur
 lurum immundū poneret: sic multū peccat qui os suum, in quo
 corpus Christi recipitur, per peccatū inquinat. Verba etiam le-
 cra, quæ in ore hominis debent versari: sanctitate similiter etiam
 requirunt, cū sint reliquiæ Dñi. Vnde Matt. 7. sanctum vocant
 vbi Dominus ait: Nolite sanctū dare canibus. Si vestes quæ Do-
 minicum corpus tetigerunt pro reliquiis habentur, multo plus
 verba quæ ex ore eius processerūt. Quod verba Dñi reliquiæ
 sint, probat miracula spiritualia quæ per ea fiūt. Cæci enim spiri-
 tualiter per ea illuminantur. Vnde Psal, Præceptum Dñi lucidum
 illuminans oculos. Et mortui spiritualiter viuificantur.
 Vnde Io. 5. Venit hora, & nunc est quando mortui audient vo-
 cem filij Dei; & qui audierint viuunt. Inter alia membra os ma-
 ximè videtur esse deputatū diuino officio: & bene iustum esse
 cum Dominus omnia membra hominis fecerit, vt saltem vni
 membrorū libi mundū seruarietur: vnde seruiretur ei. ¶ Sextum
 est hoc, q̄ lingua custodita, anima custoditur. Vnde Prouer. 10.
 Qui custodit os suū, custodit animā suā. Homo qui os suū non
 custodit, est quasi ciuitas absq; muro. Vnde Prou. 25. Sicut vitis
 patens & absq; murorū ambitu; ita vit qui nō potest in loquendo
 cohibere spiritū suū. Est etiā sicut caltrū vel domus absq; porta.
 Vnde legitur in Vitis patrū, q̄ quidā senex cū quibusdam
 fratribus ibat ad beatū Antoniū, & audiuit multa ab ipse in vi-
 de sacra scriptura, & de operibus manū suarū, sed ipse per om-
 nia tacebat: & cū venissent ad Antoniū, dicit Antoniū lenitè
 nos fratres habuisti comites itineris tui, At ille: Boni sunt que-
 dem, sed habitatio eorū nō habet ianuā. Qui vult, intrat in libe-
 bulū eorū, & soluit asinū, Qui vult custodire castrum aliquod
 oportet q̄ diligentiam habeat circa ostiū portæ. Vnde ibi tutius
 solēt fieri. Etiā in claustris ad portā custodes cōsueuerunt poni.
 Sic qui vult custodire animā suā, oportet q̄ diligentiam adbe-
 beat circa custodiā oris. Homo etiam os non custodiens, est vt
 absq; operculo: & ideo immūdus est, iuxta illud Num. 19. Vt
 non habens operculū, neq; ligaturā desuper, immundū erit. Et
 etiam velut equus absq; fræno, & nauis sine gubernaculo. Vnde
 Iac. 3. Si equis fræna in ora mittimus, ad consensuendū nos
 omne corpus eorum circūferimus. Et naues, quamuis magnæ
 sint, & à ventis validis minentur, circūferuntur tamē à modico
 gubernaculo, vbi impetus dirigētis voluerit. Itā & lingua ma-
 dicum quidē membrū est, & magna exaltat, id est, ad magna
 præmia vel tormenta ducit. ¶ Septimū est pronitas ad malum
 quæ

quæ in lingua est. Quã insinuat Iac. 3. dicens: Omnis natura be-
 stiarum, & volucrum, & serpentum, & cæterorum dominantur, &
 domita sunt à natura humana: linguã autem nullus hominum
 domare potest. Et subditur: Est enim iniquitatis malũ plena ve-
 neno mortifero. Et in eodẽ 3. Lingua nostra ignis est, vniuersi-
 tas iniquitatis: vbi dicit glo. Vniuersitas, quia per eã ferè cuncta
 facinosa aut concinnantur, vt latrocinia & stupra: aut patrãtur,
 vt periuria, falsa testimonia: aut defenduntur, vt cũ quilibet sce-
 lus suũ excusat quod commisit. Lingua enim in humido siue in
 lubrico est, & ideo de facili labitur. Ideo scriptũ est. Eccles. 14.
 Beatus vir qui nõ est lapsus verbo ex ore suo. Propter pronitatẽ
 ad malũ, quæ in lingua est, ponitur sal in ore paruulorũ qui ba-
 ptizãtur, ad ostendendũ qd membrum illud de facili putrefiat,
 & vermibus vitiorũ scaturiat. Propter eandẽ causam Spiritus
 sanctus in linguis igneis apparuit, potius quã in manibus vel
 aliis mēbris, vt ostēderetur qd membrũ illud maximẽ inflam-
 matũ erãt igne infernali. Vnde necessariũ erat multũ, vt in igne
 cælesti inflãmaretur. Propter eandẽ causam, etiã quũ manus, &
 cætera membra in patulo sint, lingua tamẽ inclusa est quodã-
 modo à natura. Et merito, cũ propter falsitatẽ suã, & pronitatẽ
 ad malũ, bene cõclusionẽ indigeat. ¶ Octauũ, quod deberet ho-
 mines mouere ad diligentẽ custodiã linguæ est hoc, qd lingua
 multũ potens est ad nocendum. Quam potestãtẽ nocendi vult
 ostendere Iacobus, quando linguam ignem vocat. Iac. 3. Ignis
 enim inter omnia elementa potentior est ad destruendũ. Ean-
 dem etiã potestãtẽ insinuat, quando dicit qd lingua inflãm-
 mat totam natiuitatis nostræ inflãmata à gehenna, id est, sug-
 gessione diaboli, vt dicit glo. interlin. Rota autẽ natiuitatis vo-
 carur vitæ præsentis cursus. Potestas nocẽdi quæ est in lingua,
 apparebit si ostendatur qd noceat, & quantũ noceat, quã velo-
 citer, & quot modis. ¶ Nocet autem lingua & ipsi loquenti, & ei
 cui loquitur, & ei, de quo loquitur. Ipsi loquẽti nocet multipli-
 citer. Primo, gratiam Dei auferendõ. Vnde Bern. Lewis res ser-
 mo, sed grauit̃r vulnerat, aptissimũ euacuãdis cordibus instru-
 mentum. Aufert etiã gratiã hominũ. Vnde Eccl. 20. Sapiens in
 verbis amabilem se facit: gratia autẽ fatuorũ effundetur, Prou.
 10. Os stulti cõfusiõni proximũ est. Eccles. 5. Honor & gloria in
 sermone sensati: lingua imprudẽtis subuersio illius. Nulla enim
 bestia adeo nocet hominib⁹, sicut lingua si nõ custodiatur. Os
 vnus mali cõsiliarij vel suggestoris quãdoque destruit totam
 vnam patriam, quod non facerẽt centũ lupi. Centum etiã tem-

pla spiritualia vel plura per irā accendit lingua vna. Lingua et
 vnius aduocati destruit abbatia vnā, vel archiepiscopatu vnū
 dum facit illum poni in manus alicuius qui ex parte diaboli
 Vnde Eccl. 28. Lingua terria multos commouit, & disperfit
 de gente in gentem. Ciuitates munitas diuitum destruxit. No-
 cumentum vero quod facit lingua, valde magnum est. Vnde
 Ecclesia. 28. Multi ceciderunt in ore gladij, sed non sic quasi
 interierūt per linguā. Qui enim intereūt per linguā, morte
 ma intereunt: illi autem qui gladio, corpore intereunt. Item
 eodem: Flagelli plaga liuorem fecit: plaga autem linguæ
 comminuet ossa. Cordi enim letale vulnus intigit. Multis etiā
 modis nocet. Nocet enim occultè: & ideo comparatur serpenti. Vnde
 Psalm. Acuerunt linguas suas sicut serpentes, venenum aspi-
 dum sub labijs eorum. Nocet etiā à remotis, ideo sagittæ
 comparatur. Ierem. 9. vbi dicitur: Sagitta vulnerans lingua eorum.
 Item ibidem 9. Extenderunt linguam suam arcum mendacitatis
 veritatis. Lingua eius qui est in Gallia, nocet ei qui est ultra ma-
 re, dum eum infamat. Item existens in terra nocet ei qui est in
 cælo, dum Deum & sanctos blasphemat: Vnde Psal. Posuerunt
 in cælum os suum, & lingua eorū transiuit in terra. Nocet etiā
 lingua p̄ximo: & ideo gladio comparatur. Vnde Psalm. In-
 cucerunt, vt gladium linguas suas. Et iterum: Lingua eorum
 gladius acutus. Velociter etiā nocet lingua. Vnde Bern. loquens
 de illo verbo, veloces pedes eorum ad effundendum sanguinem
 dicit: Vtique tam veloces quā velociter currit sermo. Vnus
 qui loquitur, & tantū vnū verbum profert, & tamen vnū ve-
 bum vno momento multitudinis audientium dum aures in-
 cit, animas interficit. ¶ Nonum, quod deberet mouere homines
 ad diligentem custodiam linguæ, est hoc, quod nisi lingua
 diligenter custodiatur, primo sauit in dominum suum. Vnde pro-
 verb. 18. Os stulti contritio eius. Et 26. Os lubricum operatur
 nas. ¶ Decimū est cruciatus linguæ, quem sacra scriptura com-
 memorat Luca 16. vbi dicit diues, qui erat in inferno: Par-
 te Abraham, miserere mei, & mitte Lazarū, vt intingat extremitatem
 digiti sui in aqua: vt refrigeret linguam meam. Gloss. Cruciatu
 linguæ specialiter exprimitur, vt peccatū linguæ specialiter
 declinetur. Similiter cruciatus linguæ exprimitur Apocaly. 16. vbi
 sic legitur. Commanduauerunt linguas suas p̄ dolore, & bla-
 phemauerunt Deum cæli p̄ doloribus & vulneribus suis. No-
 dicit quod manduauerunt manus suas, sed linguas suas. Et
 dem de causa qua prius. ¶ Vndecimum est difficultas cul-
 diend

diendi linguam. Propter quam difficultatem legitur in Vitis patrum de quodā sancto, qui clamabat incessanter: Domine Deus meus, libera me à lingua. Ecclesi. 22. sic legitur: Quis dabit ori meo custodiam, & super labia mea signaculum certum, ut non cadā ab ipsis, & lingua mea perdat me? Et Psal. Domine labia mea aperies, &c. Et iterū, Pone domine custodiā ori meo. & Prou. 16. Homini est preparare animū, & domini est gubernare linguā. ¶ Duodecimū est, vtilitas magna quæ sequitur ex custodia linguæ, quæ vtilitas insinuat Prou. 12. vbi sic legitur: Vnusquisq; de fructu oris sui replebitur bonis. Non est autē aliquis ita pauper, qui in breui nō possit ditari de fructibus oris sui, si illud diligēter excoleret. De his fructibus dictū est in tractatu de Acedia, in capitulo de Otio. Vtilitas bonæ linguæ innuitur Prouerbiorum 10. vbi sic legitur: Vena vitæ os iusti. Propter vtilitatem huius membri potius apparuit Spiritus sanctus in linguis, quàm in manibus, vel in aliis membris. Membrū enim vtilius voluit sibi eligere. ¶ Tertiumdecimū est, periculum quod accidit nisi lingua custodiat. Sine custodia enim linguæ non potest homo bonus fieri, & si bonus est, fit malus. Ad primū videntur pertinere illud Iob 11. Nunquid verbosus iustificabitur? Et Grego. Verā sententia est quæ legitur, Cultus Iustitia, silentiū. & Leuit. 15. Vir qui patitur fluxum sanguinis immundus est. Ideo dicitur Iac. 1. Si quis putat se religiosum esse, non refrænans linguā suam à malo, sed seducens cor suū, huius vana est religio, quia vadit in nihilū. & in Psal. Quis est homo qui vult vitam? quasi aliquis respondisset, Ego, subditur, Prohibe linguam tuam à malo. Et Prou. 18. Mors & vita in manibus linguæ. Et Matt. 12. Ex verbis tuis iustificaberis, & ex verbis tuis condemnaberis. Ad periculum illud ostendendum valet quod legitur de Secundo philosopho, qui cum rediisset à studio Atheniensi, & mater eius interpellaret eū de turpitudine, & insultaret, ipse dixit: Non intrabo vnde exiui. Quod intelligēs mater dolore mortua est, & tūc dixit ille, Quid est optimum, & quid est pessimum verbum? & perpetuo silentio se damnauit. Si etiam aliquis est in bono statu, nisi linguam suam custodiat, citō corruet. Vnde Prouerb. 12. Propter peccata labiorū ruina proximat malo. Ideo dicitur Eccle. 18. Beatus est qui rectus est à lingua nequam. ¶ Decimumquartū est, & quæ magna pars nostræ bonitatis est in custodia linguæ. Vnde Iac. 3. Si quis in verbo nō offendit, hic perfectus est vir. ¶ Declinūquintū est hoc, quæ magna pars sapientiæ in moderatione ipsius linguæ consistit, vnde Prouerbiorū 17. Qui moderatur sermones suos;

doctus & prudens est, & eiusdem 10. Qui moderatur labia su-
 dentissimus est. Non solum prudens est vel prudentior, sed
 prudentissimus. Prudens est, qui loquitur quādo loquēdum est.
 Vnde Eccl. 20. Homo sapiens tacebit vsque ad tempus. Pruden-
 tior est, qui loquitur talia, qualia debet loqui, vt q̄ loquitur ve-
 ba pura à falsitate, & à proximi nocumēto, & à cōtumelia. De
 vnde Prou. 1. Sermo purus pulcherrimus est. Prudentissimus
 est ille, qui modum seruat in verbis: qui scilicet dulciter loqui-
 tur absque clamore & asperitate, quod non parū est vtile. vnde
 Prou. 16. Qui sapiens est corde, appellabitur prudens: & qui do-
 cis est eloquio, maiora reperiet. Magis enim proficiunt qui ha-
 bent dulcedinem linguæ, quā qui habent sapientiā magnā in
 corde. Sed videtur q̄ potius Salomon debuerit dicere, Qui mo-
 deratur cor suum, prudentior est, quā qui moderatur, &c. Ad
 quod respondendum est, quod non potest esse sermōis mo-
 deratio absque cordis moderatione. Folia enim nō possunt se ha-
 bere moderatē radice cōmota. Et ille maximē dominatur ar-
 mo suo, qui adeo habet suum in potestate sua, quod non licet
 vti armis suis etiā paratissimis in sua defensione, quæ sunt ve-
 ba. Verbis quasi sagittis hostes de longe percutimus.

¶ *Quod in moderatione prædicationis habendus est respectus ad quinque.*

NOTANDVM quod in moderatione prædicationis habē-
 dus est respectus ad quinque. Specialiter autem ad personā qui
 loquitur. Vnde Prouer. 17. Non decet stultum verba compo-
 ta, & ad materiā de qua homo loquitur. vnde Hieronymus: Ma-
 terias grandes ingenia parua nō sustinent. & ad personā cui ho-
 mo loquitur: quia sicut dicit Greg. secundū capacitatem audien-
 rum, formandus est sermo doctorum, & hoc quantum ad pro-
 ximitatem sermonis, & quātum ad sublimitatem, sunt qui minus
 capacibus tot & tanta dicere volunt, quod ipsi nihil retinent. Illi
 volūt mittere doliū vnum vini in lagenā vnam, vel in scyphum
 vnum. ¶ Quarto respectus est habendus ad tēporis oppurtunita-
 tem. Vnde Eccl. 20. Ex ore fatui reprobatur parabola, quia non
 dicit eam in tempore suo. Et Prouer. 15. Sermo oportunus opti-
 mus est. ¶ Quinto, habendus est respectus ad feruorē. vnde Ec-
 cle. 7. Noli esse iustus multum. Sunt qui quærunt ensē ad mul-
 cā occidendā, & securim ad ouum frangendū: qui scilicet ad mi-
 nimā negligentiam cū tanto feruore mouētur, sicut si esset mi-
 gnum peccatū: quod raro expedit fieri, & si in casu multū con-
 dū sit, etiā contra paruas negligentias, quando aliter corrigi nō
 possunt. Gre. super Ezechie. Obsecro discē qualiter vnūquenque
 alloqui

alloqui debeas quem corrigi vis: & noli in parte ista ambulare in sensu suo, imò in furore tuo. ¶ Decimosexto, debet mouere ad custodiã linguæ exhortatio sacræ scripturæ: vt est illud Eccl. 28. Ori tuo facito ostia. & ibidē: Verbis tuis facito stateram, & franos ori tuo rectos, & attende ne fortè labaris in lingua. & Eccl. 5. Ne temerè quid loquaris, ne cor tuum sit velox ad proferendum sermonē coram Deo. & Prouer. 4. Remoue à te os prauum. ¶ Decimos. primo debet mouere ad custodiã linguæ exempla, vt est illud 1. Reg. 3. Creuit Samuel, & Dominus erat cum eo: & non cecidit ex omnibus verbis eius in terram, & in descriptione viri iusti dicitur in Psal. Et foliū eius non defluet. Et alibi in Psalms: Dixi custodiã vias meas, vt nō delinquā in lingua mea. ¶ Decimo octauo debet hominē mouere ad custodiã linguæ hoc, q̄ oportebit verba nostra transire per districtum iudiciū Dei. Ideo debent hæc verba nostra saltē transire per iudiciū nostrū. vnde in Psal. dicitur de lingua iusti, quòd loquitur iudiciū, id est, sententiã examinatā, & vt breuiter dicam, sicut per loquellam perperditur vtrū aliquis sit Gallicus, vel Theutonicus, vel alterius nationis. vnde in Euangelio, Verè tu ex illis es: nam & loquela tua manifestum te facit. sic per loquelam perperditur in aliquo vtrum sit bonus vel malus. vnde Eccl. 4. In lingua sapientia dignoscitur. Itē Ecclesiastici vigesimo septimo: Ante sermonem non laudes virum. Hæc enim tentatio est hominum. Hieronymus: In pondere verborum probatio existit humanæ vitæ.

*De vigintiquatuor peccatis lingua, PARS II qua
habet XXIIII. cap.*

De ordine dicendorum in ista parte. Et primo de Blasphemia.

C A P. I.

DICTO de custodia linguæ in communi, consequenter enumeranda sunt diuersa peccata linguæ, vt de his prosequamur. Ex quib⁹ 24 enumerare sufficiat, quæ sunt blasphemia, peccatū mutmuris, peccati defensio, periurium, mendaciū, detractio, adulatione, maledictio, conuiciū, cōtentio, bonorū derisio, prauū conuiciū, peccatū seminantium discordias, peccatū bilinguium, rumor, iactantia, secreti reuelatio, indiscreta cōminatio, indiscreta promissio, otiosum verbum, multiloquium, turpiloquium, scurrilitas, & indiscreta taciturnitas. ¶ Et primo prosequamur de quatuor primis, quia illis directè peccatur in Deum. Inter quæ incipiemus de peccato blasphemie, quia maius est. De quo peccato hoc modo agemus. Primo notificabimus istud peccatū. Secūdo ponemus ea quæ valere possunt ad detestationē huius pec-